

RELAȚIA ȘCOALĂ- FAMILIE- COMUNITATE ÎN CONTEXTUL SCHIMBĂRILOR LEGISLATIVE

Marinela Marc
Inspector Școlar General Adjunct
Inspectoratul Școlar Județean Cluj

Argument

Școala este una dintre instituțiile esențiale ale societății ale cărei rezultate influențează atât evoluția beneficiarilor ei direcți, cât și pe cea a comunităților-beneficiarii indirecti

Pe fondul schimbărilor pe care le traversează societatea românească, în încercarea de căutare și cristalizare a identității, școala are un rol primordial în refacerea identității sociale și valorizarea potențialului uman, în concordanță cu direcțiile europene prioritare de acțiune în domeniul educației:

- identificarea factorilor implicați în domeniul educațional și stabilirea rolului și a responsabilităților fiecărui factor;
- susținerea parteneriatelor cu toți factorii sociali interesați de dezvoltarea educației;
- stabilirea setului de valori care să orienteze evoluția societății și a educației sale.

I. Școala și Comunitatea

I.1. Școala este o instituție care oferă servicii educaționale, transmite cunoștințe, dezvoltă abilități, formează competențe, norme, valori recunoscute și acceptate social. Ea funcționează într-o comunitate alcătuită din mai mulți factori de educație, care au la rândul lor o ofertă educațională: familia, autoritățile, organizațiile guvernamentale și neguvernamentale, poliție, biserică etc.

I.2. Comunitatea este definită în Dicționarul Explicativ al limbii române ca un grup de oameni cu interese, credințe sau norme de viață comune, totalitatea locuitorilor unei localități, ai unei țări, totalitatea celor care trăiesc în același loc și au aceleași obiceiuri, aceleași norme de viață etc.

În România putem vorbi despre câteva tipuri de comunități:

-comunități locale în mediul rural - indivizii stabilesc relații interpersonale frecvente, se cunosc, își sancționează abaterile de la normele comunității;

- comunități locale în mediul urban din orașele mici- spiritul comunitar este prezent, majoritatea oamenilor se cunosc, controlul comportamentelor funcționează, dar nu este așa de sever ca în mediul rural;

- comunitățile din marile orașe - nu putem vorbi de comunități locale, există comunități diverse(comunități academice, comunități ale persoanelor cu o anumită orientare socială etc.),normele sociale sunt complexe, iar valorile tradiționale încep să se piardă.

I.3.Parteneriatul Școală-Comunitate

Din punct de vedere juridic, parteneriatul se definește ca o înțelegere legală în care partenerii definesc împreună scopul general al parteneriatului și presupune colaborarea strânsă și combinarea avantajelor specifice pentru ambii parteneneri.

Din punctul de vedere al beneficiilor pe care le aduce, parteneriatul poate fi definit ca o modalitate eficientă în realizarea reformei managementului, prin schimbarea modului în care sunt abordate problemele publice, astfel încât soluționarea lor să devină fezabilă prin parteneriat.

Parteneriatul poate fi o soluție pentru alocarea și folosirea resurselor locale, la nivel comunitar, pentru atragerea altor resurse, în vederea rezolvării problemelor comunității.

Ideea de parteneriat între școală și comunitate trebuie să se bazeze pe principiul complementarității serviciilor oferite de către organizațiile care activează în comunitate.

Construirea parteneriatului este un proces deliberat ce implică adoptarea unui management bazat pe colaborare, comunicare și acceptarea diversității, responsabilizarea partenerilor și implicarea reciprocă.

Principiile care stau la baza parteneriatului Școală - Comunitate sunt stipulate în Legea Educației Naționale(art. 3):

- **Principiul echității**- în baza căruia accesul la învățare se realizează fără discriminare;
- **Principiul calității**- în baza căruia activitățile de învățare se raportează la standarde de referință și la bune practici;
- **Principiul relevanței**- în baza căruia educația răspunde nevoilor de dezvoltare personale și social-economice,
- **Principiul eficienței**- în baza căruia se urmărește obținerea de rezultate educaționale maxime prin gestionarea resurselor existente;
- **Principiul descentralizării**- în baza căruia deciziile principale se iau de către actorii implicați direct în proces;
- **Principiul răspunderii publice**- în baza căruia unitățile de învățământ răspund public de rezultatele lor;
- **Principiul transparenței**- concretizat în asigurarea vizibilității totale a deciziei și a rezultatelor,
- **Principiul asigurării egalității de șanse;**
- **Principiul incluziunii sociale;**
- **Principiul centrării educației pe beneficiarii acesteia;**
- **Principiul participării și responsabilității părinților;**
- **Principiul fundamentării deciziilor pe dialog și consultare;**
- **Principiul respectării dreptului la opinie al beneficiarilor direcți ai sistemului de educație.**

I.4. Necesitatea parteneriatului Școală-Comunitate

Ideea de a folosi școala în beneficiul comunității a apărut în anii 90 în SUA, când s-a cristalizat convingerea că școlile pot servi comunităților, prin furnizarea de servicii după orele de curs: culturale, sportive, recreative, de

socializare, de pregătire a forței de muncă etc. După anii 90, în Europa școlile și-au diversificat activitățile oferite comunității, derulând: cursuri IT, concerte, conferințe, cluburi pentru pensionari etc.

În contextul în care resursele acordate educației nu sunt suficiente, parteneriatul școală-comunitate poate fi o modalitate prin care se realizează o mai bună gestionare a resurselor locale, de atragere a resurselor către școală și de valorificare a resurselor școlii în beneficiul comunității.

Școlile sunt organizații puternic ancorate în comunitate, care prin statutul lor, prin competențele resurselor umane implicate în sistemul educațional pot deveni promotorul parteneriatului comunitar.

În relația de parteneriat pot interveni și blocaje, datorate:

- raportării la valori diferite;
- lipsei unei politici a școlii în ceea ce privește relația cu comunitatea;
- lipsei educației civice;
- neidentificării avantajelor și a finalităților;
- rezistenței cadrelor didactice la colaborarea cu agenții comunitari, în condițiile efectuării unor activități neremunerate.

În consecință, se impune adaptarea școlii la nevoile comunității, prin:

- adoptarea unui management participativ, care să implice școala în proiectele comunității și să conștientizeze agenții comunitari asupra rolului pe care îl au în educația viitorilor cetățeni;
- schimbarea mentalității angajaților școlii;
- adaptarea curriculară la nevoile comunității locale;
- îmbunătățirea ofertei de activități extracurriculare;
- implicarea reprezentanților comunității în procesul de dezvoltare instituțională a școlii;
- includerea în obiectivele școlii a dezvoltării spiritului comunitar;

II. Școala și familia

Familia reprezintă principalul factor al parteneriatului școală-comunitate locală.

Pe de o parte, familia este un factor de educație informală, pe de altă parte, aceasta are obligații și drepturi care decurg din statutul de elevi ai copiilor ei în sistemul formal de educație.

II.1. Funcții ale familiei

Majoritatea specialiștilor enumeră ca funcții ale familiei următoarele:

- Funcția economică
- Funcția de socializare
- Funcția educativă
- Funcția de solidaritate
- Funcția de reproducere

II.2. Fenomene sociale care influențează evoluția familiei și parteneriatul școală-familie:

- **Natalitatea** este importantă pentru viața școlii pentru că influențează fluxurile de elevi care intră în școală, numărul acestora condiționând resursele

necesare (spații, resurse umane, financiare etc.). Toate țările civilizate se confruntă cu scăderea natalității. Acest lucru este acut resimțit și în România ultimilor ani.

- **Divorțialitatea** – divorțul părinților este o experiență traumatizantă în cele mai multe cazuri pentru copii, iar efectele acestuia se resimt și în performanțele școlare, în comportamentul și atitudinea copiilor. Efectele divorțului sunt resimțite de către copii care au tendința de a le exterioriza în acte de violență, nesupunere, putere scăzută de concentrare la lecții, performanțe școlare scăzute, frecventarea unor grupuri delicioase etc.

- **Migrația forței de muncă** este un fenomen social care a luat amploare în România mai ales în ultimii 10 ani. Considerăm că parteneriatul dintre școală și comunitate este absolut necesar în cazul copiilor ai căror părinți au migrat la muncă în străinătate. Eforturile sunt de ambele părți, școala ar trebui să-și diversifice oferta prin extinderea serviciilor de asistență psihologică la nivelul întregii țări, cadrele didactice ar trebui mai mult informate și motivate salarial pentru a se implica în activități specifice de asistență socială. Pe de altă parte, autoritățile locale trebuie să facă eforturi pentru optimizarea serviciilor de asistență socială și de colaborare cu școala.

- **Implicarea familiei în viața școlii** este condiționată de gradul de interes al familiei față de școală. Acesta este crescut dacă familiile au copii care frecventează școala. Cu cât școala reprezintă o valoare a familiei, cu atât gradul de implicare al familiei este mai mare. Se constată că acei copii care sunt sprijiniți de părinți, care au în familie atitudini pro-școală adecvate, obțin performanțe școlare ridicate și au un grad de aspirație ridicat față de nivelul de școlarizare pe care doresc să-l atingă.

II.3. Există două teorii importante privind relația școală-familie:

- **Teoria profesionalismului** care consideră ca un element esențial serviciul făcut altora, fără a gândi la avantaje personale; criteriile acestei teorii sunt: competența, servirea clienților, un cod de etică profesională.

- **Teoria schimbului** care consideră acțiunea umană în funcție de un câștig personal; se consideră privilegiile tradiționale ale profesorilor: un grad de autonomie, un salariu asigurat, o competiție restrânsă. Din această perspectivă câștigurile profesorului din parteneriatul școală-familie sunt: un statut valorizator în ochii societății; cooperarea cu familia poate fi un test profesional și poate fi considerată ca făcând parte din datoria profesională a profesorului (părinții sunt clienți ai școlii); eficacitatea învățământului poate fi ameliorată prin cooperarea între școală și familie; părinții sunt responsabili legali de educația copiilor lor și pot avea exigente de a evalua rezultatele activității școlare.

II.4. Forme de organizare ale relației școală-familie

În ceea ce privește relația dintre familie și părinți cele mai frecvente forme de organizare a acestei relații sunt:

- Ședințele cu părinții
- Discuții individuale între cadrele didactice și părinți
- Organizarea unor întâlniri cu părinții

- Implicarea părinților în manifestări culturale ale școlii și activități recreative
- Voluntariat
- Asociațiile de părinți

II.5. Dimensiunea formală a parteneriatului școală-familie

La nivelul școlii, părinții sunt implicați în mai mult tipuri formale de organizare:

1. Consiliul reprezentativ al părinților / Asociația de părinți
2. Consiliul clasei
3. Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității în școală
4. Comitetul de părinți ai clasei

Conform noii legi a educației, relațiile dintre instituțiile școlare și familiile elevilor îmbracă noi dimensiuni formale:

- În Art. 14 se stipulează că : MECTS proiectează, fundamentează și aplică strategiile naționale în domeniul educației și prin consultarea structurilor asociative reprezentative ale părinților.

- Părinții se pot implica și în alegerea disciplinelor din curriculum la decizia școlii. În art. 63 se prevede că: "consiliul de administrație al unității de învățământ, în urma consultării elevilor, părinților și pe baza resurselor disponibile, stabilește curriculum la decizia școlii. Programele școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu, respectiv modulele de pregătire opționale se elaborează la nivelul unităților de învățământ" și prin consultarea structurii asociative a părinților.

- În Art. 79. familiile antepreșcolarălor, ale preșcolarălor și ale elevilor sunt recunoscute ca beneficiarii secundari ai învățământului preuniversitar.

- Conform legii, învățământul preuniversitar este centrat pe beneficiari, iar toate deciziile majore vor fi luate atât prin consultarea reprezentanților beneficiarilor primari (Consiliul Național al Elevilor) și prin consultarea obligatorie a reprezentanților beneficiarilor secundari și terțiari, respectiv a structurilor asociative reprezentative ale părinților.(art. 80)

- Legea mai prevede și formalizarea relațiilor școală-părinți astfel: în art. 86 se prevede că "Unitățile de învățământ încheie cu părinții, în momentul înscrierii antepreșcolarălor, respectiv a preșcolarălor sau a elevilor, în Registrul unic matricol, un contract educațional, în care sunt înscrise drepturile și obligațiile reciproce ale părinților. Contractul educațional-tip este aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și este particularizat, la nivelul fiecărei unități de învățământ, prin decizia consiliului de administrație". În lege sunt prevăzute numai următoarele obligații ale părinților: părintele sau tutorele legal este obligat să ia măsuri pentru școlarizarea elevului, pe perioada învățământului obligatoriu și răspunde pentru distrugerile materiale din patrimoniul școlii, cauzate de elev. Nerespectarea acestor obligații din culpa părintelui sau a tutorelui legal instituit, se sancționează cu amendă cuprinsă între 100 lei și 1.000 lei ori cu muncă în folosul comunității, prestată de părinte sau de tutorele legal (Art. 360)

- În ce privește componenta evaluare, se dorește realizarea unei mai bune transparențe față de părinți. Un rol important îl are "portofoliul educațional al elevului" care este constituit din elemente care atestă evoluția elevului în contexte educaționale diverse. Apare însă problema egalității de șanse. Familiile cu resurse materiale scăzute sau cu un capital educațional precar, pot asigura pentru copiii lor o bună educație nonformală și informală? Aceeași problemă se ridică și pentru copiii veniți din comunități sociale izolate.

În urma evaluărilor periodice (clasele: a II-a, a IV-a, a VI-a) elevilor le vor fi realizate planuri individualizate de învățare care se comunică părinților . În baza acestora se realizează atât preorientarea cât și orientarea către liceu. În acest caz se pune întrebarea care este rolul familiei în realizarea acestor planuri individualizate? Considerăm că părinții trebuie să fie parteneri activi în realizarea acestor planuri.

- Asociațiile de părinți pot realiza parteneriate cu unitățile de învățământ, organizații nonguvernamentale cu competențe în domeniu pentru organizarea și funcționarea programelor "Școala după școală" prin care se pot oferi "activități educative, recreative, de timp liber, pentru consolidarea competențelor dobândite sau de accelerare a învățării, precum și activități de învățare remedială". Ca sprijin oferit copiilor și familiilor acestora, statul poate finanța programul "Școala după școală" pentru copiii și elevii din grupurile dezavantajate, potrivit legii. (Art. 58)

- Reprezentanții părinților fac parte și din conducerea unităților de învățământ, fiind membri cu drepturi depline în Consiliul de Administrație (2-3 părinți, în funcție de numărul total de membri)

- Asociațiile reprezentative ale părinților au rol consultativ în ce privește politicile financiare și în domeniul resurselor umane (Art. 103). Un raport asupra relațiilor dintre școală și familie în Țările Comunității Europene enumeră motivele pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele :

- Părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor;
- Învățământul nu este decât o parte din educația copilului; o bună parte a educației se petrece în afara școlii;
- Atitudinea părinților se răsfrânge asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivațiilor învățării;
- Grupurile sociale implicate în situația școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze gestiunea școlară;

II.6. Obstacole în relația școală-familie

Dificultățile în relația dintre reprezentanții școlii și familii pot rezulta din ideile divergente privind:

- Responsabilitatea statului și a familiei privind educația copiilor
- Libertatea de alegere a școlii de către părinți sau unicitatea învățământului
- Impactul mediului familial asupra rezultatelor școlare ale copilului
- Randamentul pedagogic și datorita parentală
- Participarea părinților la gestionarea și procesul decizional în instituția școlară

Reproșurile care li se fac părinților privind colaborarea cu școala sunt:

- Apatia(nu vin la reuniuni anunțate)
- Lipsa de responsabilitate(așteaptă inițiativa profesorilor)
- Timiditate(lipsa de încredere în sine)
- Participare cu ingerințe(critică cu impertinență școlară)
- Preocupări excesive(exclusive) pentru randamentul școlar(notele copilului)
- Rolul parental rău definit(nu înțeleg corect funcțiile și rolurile în educația copilului)
- Contacte limitate cu școala (numai în situații excepționale,de criză în comportamentul copilului)
- Conservatorism(reacții negative la idei noi)

Reproșurile care li se fac profesorilor privind colaborarea cu familiile elevilor sunt similare cu cele pentru părinți dar nu identice:

- Dificultăți de a stabili relația cu adulții(tratează părinții ca pe copii și nu ca pe parteneri în educația copilului,decizând autoritar la reuniunile cu părinții)
- Definirea imprecisă a rolului de profesor(oscilează între autonomia tradițională și perspectivele noi ale parteneriatului)
- Lipsa pregătirii privind relația școală-familie

II.7. Servicii ale școlii către comunitate

Parteneriatul școală-familie poate lua forma unor servicii dezvoltate de către școală și de care familiile elevilor să beneficieze. Acestea pot fi organizate exclusiv de către școală sau în parteneriat cu alte organizații/instituții.

Aceste servicii pot fi: centre de consiliere, centre de sănătate, de practicare a diverselor sporturi, centre pentru supravegherea copiilor la teme dacă după orele de curs(after-school) care pot avea și alte servicii incluse: predarea limbilor străine, sport, mini-excursii, teatru, spectacole, vizite în diverse locuri, centre de voluntariat, cluburi, cantine, semiinternate etc.

Intervenția școlii pentru sprijinirea educativă a elevilor defavorizați socio-economic:

Asigurarea programelor de intervenție timpurie – intervenția timpurie creează condițiile necesare pentru succesul copilului în școala primară și după aceasta. Toți copiii preșcolari ar trebui să primească îngrijirea și sprijinul de care au nevoie pentru a intra în școală ați să învețe-mai exact o stare bună sănătății, medii educative sănătoase și experiențe care să le îmbunătățească dezvoltarea.

Furnizarea educației compensatorii – în multe țări din lume, un număr de programe oferă copiilor din familii cu venituri scăzute oportunități educaționale suplimentare, pe lângă cele oferite de programul școlar standard. Aceste programe educaționale compensatorii încearcă să compenseze factori educaționali importanți care pot lipsi din viața tinerilor.

Asigurarea programelor suplimentare înainte și după orele de școală – Uneori școlile oferă programe, după orele de școală, pentru elevii care se pregătesc pentru concursuri/examene sau au un risc de eșec școlar riscând corigențe și chiar repetiții etc. Activitățile programate în timpul și după orele de

școală promovează reușitele școlare și încearcă să îmbunătățească respectul de sine, capacitatea decizională a copiilor, precum și nivelul cunoștințelor privind stilurile de viață sănătoase și nesănătoase.

Asigurarea îndrumătoarelor și meditorilor – unele programe încearcă să îmbunătățească succesul și respectul de sine al elevilor în dificultate prin folosirea meditorilor și a programelor de îndrumare-eforturi pentru a modela comportamentul potrivit în situații individuale .

Utilizarea stimulentei și a descurajărilor – alte tactici pentru încurajarea școlară a copiilor defavorizați social economic includ programele de stimulente. Aceste programe oferă stimulente exterioare-recompense pentru prezență deosebită și note bune.

III. Școala și Autoritățile

Un rol important în comunitate îl au **organele administrației publice locale**, respectiv consiliile comunale, consiliile orășenești, consiliile județene, care sunt compuse din consilieri aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile stabilite de lege.

Conform legii administrației publice locale atribuțiile Consiliului local, relevante pentru parteneriatul școală-comunitate sunt:

- Are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local
- Avizează sau aprobă, studii, prognoze și programe de dezvoltare economico-socială
- Aprobă bugetul local și modul de utilizare a rezervei bugetare
- Stabilește impozite și taxe locale, precum și taxe speciale, în condițiile legii
- Administrează domeniul public și domeniul privat al comunei sau orașului
- Înființează instituții publice, servicii publice de interes local;
- Urmărește, controlează și analizează activitatea acestora
- Asigură condițiile materiale și financiare necesare pentru buna funcționare a instituțiilor și serviciilor publice de educație, sănătate, cultură, tineret și sport, apărarea ordinii publice, apărarea împotriva incendiilor și protecția civilă
- Hotărăște în localitățile în care nu este personal didactic suficient, acordare de stimulente în natură și în bani, precum și alte facilități potrivit legii
- Contribuie la organizarea de activități, științifice, culturale, artistice, sportive și de agrement
- Hotărăște cu privire la asigurarea ordinii publice, analizează activitatea gardienilor publici, poliției, jandarmeriei, pompierilor și a formațiunilor de protecție civilă
- Acționează pentru protecția și refacerea mediului înconjurător; contribuie la protecția, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură, a parcurilor și rezervațiilor naturale

- Contribuie la realizarea măsurilor de protecție și asistență socială; asigură protecția drepturilor copilului etc.

Noua lege a educației (publicată în MO NR. 18/10.01.2011) stimulează o serie de prevederi în privește autoritățile locale.

- În Art. 19 "Pentru asigurarea accesului egal la educație și formare profesională, autoritățile administrației publice locale, în baza avizului conform al inspectoratelor școlare, aprobă organizarea, funcționarea și după caz dizolvarea unor structuri de învățământ fără personalitate juridică". În Art. 20 se prevede că: "autoritățile administrației publice locale asigură, în condițiile legii, buna desfășurare a învățământului preuniversitar în localitățile în care acestea își exercită autoritatea".

- Asigurarea personalului didactic necesar desfășurării educației antepreșcolare se face de către autoritățile administrației publice locale, împreună cu inspectoratele școlare cu respectarea standardelor de calitate și a legislației în vigoare (Art. 27)

- Asigură condițiile pentru generalizarea treptată a învățământului preșcolar împreună cu inspectoratele școlare (Art. 28)

- Contribuie la organizarea filierelor tehnologice sau vocaționale a liceelor pe care le stabilește inspectoratul școlar, cu consultarea autorităților administrației publice locale, având în vedere tendințelor de dezvoltare socială și economică precizate în documentele strategice regionale, județene și locale (Art.31)

- Stabilesc unitățile în care se organizează învățământul de artă și învățământul sportiv de stat cu avizul conform al inspectoratelor școlare, potrivit legii (Art. 42)

- Pot realiza parteneriate cu unitățile de învățământ, asociațiile de părinți, organizații nonguvernamentale cu competențe în domeniu pentru organizarea și funcționarea programelor "Școală după școală" prin care se pot oferi" activități educative, recreative, de timp liber, pentru consolidarea competențelor dobândite sau de accelerare a învățării, precum și activități de învățare remedială" (Art. 61.8)

- Organizează rețeaua școlară a unităților de învățământ preuniversitar cu avizul conform al inspectoratelor școlare

- Pentru a asigura calitatea învățământului, autoritățile administrației publice locale din proprie inițiativă sau a inspectoratelor școlare pot solicita Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului ridicare acreditării/ autorizării unei unități de învățământ cu personalitate juridică sau a unei structuri a acesteia în conformitate cu prevederile legale .

- Pentru asigurarea "calității educației și a optimizării gestionării resurselor" (Art. 63), unitățile de învățământ împreună cu autoritățile administrației publice locale pot decide înființarea consorțiilor școlare care sunt, conform legii "Parteneriate contractuale între unitățile din învățământ care asigură:

- a) Mobilitatea personalului între unitățile membre ale consorțiului
- b) Utilizarea în comun a resurselor unităților de învățământ din consorțiu
- c) Lărgirea oportunităților de învățare oferite elevilor și recunoașterea reciprocă a rezultatelor învățării și evaluării "

Unitățile din învățământ cu personalitate juridică sunt conduse de consiliile de administrație, de directori și directori adjuncți după caz (Art. 96). Aceste organe de conducere au obligația de a conlucra cu consiliul profesoral, cu comitetul de părinți și cu autoritățile administrației publice locale.

Din componenta consiliului de administrație fac parte și reprezentanți ai autorităților publice locale, după cum urmează: "în unitățile de învățământ de stat, Consiliul de Administrație este organul de conducere și este constituit din 7, 9 sau 17 membri".

Autoritățile publice locale au și rol consultativ în ce privește politicile financiare și în domeniul resurselor umane (Art. 103), iar consiliile locale și consiliul județean, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București pot contribui din bugetele proprii la finanțarea de bază și completară a unităților de învățământ preuniversitar de stat.

Autoritățile publice locale asigură finanțarea complementară din care sunt suportate cheltuieli de capital, cheltuieli sociale și alte cheltuieli asociate procesului de învățământ preuniversitar de stat, din bugetele locale. Categoriile de cheltuieli sunt:

- Investiții, reparații capitale, consolidări
- Subvenții pentru internate și cantine
- Cheltuieli pentru evaluare periodică națională a elevilor
- Cheltuieli cu bursele elevilor
- Cheltuieli pentru transportul elevilor conform prevederilor art.84 alin 1
- Cheltuieli pentru naveta cadrelor didactice conform legii

În ceea ce privește administrarea patrimoniului, în Art.112 se prevede că "terenurile și clădirile unităților de educație timpurie, de învățământ preșcolar, școlilor primare, gimnaziale și liceale, inclusiv ale celorlalte niveluri de învățământ din cadrul acestora, înființate de stat, fac parte din domeniul public local și sunt administrate de către consiliile locale."

Primarul ca reprezentant al autorităților publice locale sau președintele consiliului județean (după caz), încheie cu cel care a obținut prin concurs public funcția de director/director adjunct un contract de management. Din comisia de concurs pentru ocuparea acelor posturi face parte și un reprezentant al consiliului local, respectiv județean, în funcție de unitățile aflate în subordine (Art.257).

Autoritățile locale au obligația de a constata contravenția și de a aplica amenzi contravenționale în cazul în care sunt înregistrate contravenții legate de exercitarea rolurilor părintești prevăzute de lege în art.86, precum: încălcări ale obligațiilor părinților/tutorilor legate de asigurarea școlarizării elevului pe perioada învățământului obligatoriu, distrugerile materiale din patrimoniul școlii cauzate de elev. Primarul împuternicește persoane în acest scop, la sesizarea Consiliului de Administrație al școlii, iar aplicarea contravenției se face de către agenții de poliție, cu competențe în domeniu (Art.360).

Concluzii

Școala, alături de alte instituții care funcționează în comunitate este direct influențată de nivelul de dezvoltare comunitară. Dezvoltarea comunitară

urmărește astfel promovarea „binelui comun” încurajează sentimentul de apartenență al individului la aceasta și-l face responsabil de dezvoltarea ei. Din această perspectivă, dezvoltarea comunitară poate fi definită ca un proces social prin care indivizii dintr-o comunitate se adaptează tot mai bine la aspectele specifice ale unei lumi în permanentă schimbare.

În esență, dezvoltarea comunitară vizează:

- crearea unei comunități puternice, active, unite, capabile să-și identifice și să-și rezolve problemele fără intervenția unor factori din afara ei;
- cooperarea locuitorilor în rezolvarea unor probleme care le afectează existența;
- oamenii își asumă responsabilități pentru destinul comunității în care trăiesc, sunt mândri de comunitatea lor;
- comunitatea este solidară cu membrii ei, mai ales cu cei aflați în dificultate;
- existența controlului comunitar.

Dezvoltarea școlii către o școală comunitară trebuie privită din cel puțin două perspective:

- aceea a eforturilor depuse de către comunitate în ansamblu în scopul dezvoltării (nivel crescut al investițiilor, venituri bune pe cap de locuitor, investiții în infrastructură în general și în infrastructura școlii etc.);
- eforturi depuse de către școală în scopul adaptării la cerințele comunității;

Relația școală-comunitate locală este influențată de o mulțime de factori:

- mediul social al comunității (urban, rural, așezare geografică etc.);
- gradul de cultură, nivelul studiilor populației din comunitate care influențează și viața școlii;
- profesiile dominante din societate, care pot deveni modele pentru copii și pot influența orientarea școlară și profesională;
- dezvoltarea economică și tehnologică a comunității,
- percepția școlii în comunitate;

O școală dezvoltată într-o comunitate este motorul dezvoltării comunitare.

Școala trebuie să fie deschisă la nevoile comunității, să identifice acele domenii în care poate dezvolta parteneriate comunitare: alternative de petrecere a timpului liber pentru copii și tineri, activități de educație rutieră, educație pentru sănătate, ajutorarea vârstnicilor, a familiilor sărace etc.

O școală dezvoltată este aceea care răspunde unei game cât mai largi de nevoi ale beneficiarilor săi, este deschisă la parteneriate, cu oameni pregătiți și motivați.